

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanjih, in sicer: vsak torek in petek, izdaja za Gorico opoldne, izdaja za deželo pa ob 4. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim listom“ in s kakšno drugo uredniško izredno prilogo vsak po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 6 gl.
pol leta 3 gl.
četrt leta 1 50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure jutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vsa leto 1 20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tiskarni Schwarz v Solski ulici in v Ljubljani v Ninski ulici; — v Trstu v tiskarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbrica.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»»» Bog in narod! «««

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič) tiska in zal.

Uredništvo in odpravnštvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zdej. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in drugo reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

Neplačanih pismen ne sprejema ne uredništvo ne upravništvo.

Oglasi in postance
se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodi. — Vseje erke po postoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ se „Slovensko knjižnico“, katera izdaja mesečno v slovenski obsezi 5 do 6 pol ter stane vsako leto 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petih vrstah.

Sprava na Kranjskem.

Torej vendar! Po tolikih težkočah se je končno doseglo med obema kluboma slovenskih deželnih poslancev na Kranjskem sporazumenje, katero temelji na skupnem delovanju kranjskih Slovencev. Dve slovenski stranki sme imeti dosedaj, takozvano „liberalno“ in „klerikalno“, kateri sta se pripravili ter ravnali med seboj ob vsaki priliki na korist kranjskim Nemcem. Demonstracij nemških bursev na slovenskih tleh je bilo potreba in pa škandalov v deželnem zboru, da se je vzbudila končno vest poslancem ter da so začutili potrebo po spravi. Spravo si mi predložimo v prvi vrsti tako, da se skrbijo za vzajemno delovanje v deželnem zboru in odhodu, ter namreč, kakor se je sklenilo, da se izvoli skupni odbor, v kateri voli vsak klub po 4 člene, in kar sklene večina tega odbora, veže vse člene obeh klubov. O čemer se ta odbor ne zjedinj, o tem se skupno posvetujejo vsi slovenski poslanci. Oba kluba pa morata gledati, da se sezonska odpravi vsa na protja v slovenskih strankah na Kranjskem, zlasti v vseh važnejših vprašanjih.

Mi si torej mislimo, da bodo od sedaj naprej hodili slov. poslanci na Kranjskem solidarno v vseh narodnih vprašanjih jedno in isto pol z roko v roki, če se prav mogoče povsem ne zlagajo v vseh podrobnejših momentih. Prenehati mora seveda vsako koketovanje z Nemci in prerušiti je treba vse „rahle dotike“ s kranjskimi baroni in grofi, kateri današnji dan psujejo slovenske poslance s „sufti“ in z lažjiki. Od Nemcev pač ni nič dobrega pričakovati! Njihovi predniki na Kranjskem so bili slovenske kmete, gonci jih na tlako, in prav tako bojevo ravnali sedaj z njihovimi potomci, in to po vzgledu deželnega predsednika kranjskega, ki je dejal poslancu Kalanču, odličnemu pristahu katoliško-narodne stranke in kanoniku katoliške cerkve, da ni toliko vreden, da bi mu odgovarjal. Vse to je mogoče na — Kranjskem! Neti se niso nič koristili kranjskim Slovencev in jim tudi ne bodo. Čemu jim torej tlako delati? Da se sprava doseže, je potreba seveda, da sta obe stranki popustljivi ter da odnehata od svojih sedanjih strankarskih zahtev.

Skupni smotri — ti naj bodo prvi, ti naj se uresničijo!

Kadar bodo kranjski poslanci tako delovali ter potem v tem smislu tudi poročali o zasedanjih svojim volivcem, pokaže se upliv sprave v vseh slojih slovenske družbe na Kranjskem. Obe stranki sta veliko zagrešili v tem oziru, ko sta cepili narod na dvoje. To cepljenje je rodilo neko umetno dvojno življenje na Kranjskem. Po mestih ločevali so se „liberalci“ in „klerikali“ in drug drugega skoro pogledal ni, in če sta dva pristala različnih strank spregovorila, sta se gotovo pika. Ustanavljala so se društva v vseh krajih, in sicer po receptu strank strankarsko. Tu je stala „liberalna“ čitalnica, tam „katoliško“ bralno društvo in obratno. Tu so zabavljali duhovnikom ter jih pitali z znanimi priimki, tam pa se je zopet z lece prepovedovalo nerazumnemu ljudstvu, čitati „liberalne“ časnike. Ta razkol je uplival slabo na Slovence v obče, in upamo, da vse te neprilike po spravi sezonsa nehajo. Ni le zadosti, da so morda poslanci v najvažnejših narodnih točkah jedni, ter bi le v deželnem zboru in odboru sporazumno postopali, to ni zadosti, vsestransko mora odjenjati ona napetost in udasti se morajo oni predskodki, ki so cepili slovenski narod na Kranjskem zadnje desetletje. Roke naj si podasta pristah „liberalne“ in „katoliške“ narodne stranke z namenom, da hodita jedno in isto pol v političnem življenju ter da rečeta: Midva ne pripadava nikaki stranki, midva sva si jedina, ker sva Slovenci. V edinstvi pa je moč, je zmaga, je naša prihodnost!

In edinstvi je pač nam potreba, posebej v sedanjih burnih časih, ko napovedujejo Nemci Slovatom boj na vsej fronti in ko se se v kranjskem deželnem zboru drznejo tako oslabo govoriti. Kdo ve, kaj se nas čaka. Leta 1898, utegne postati slono letu 1848.

Mi, ob mejah živeti Slovenci, pozdravljamo z vsem veseljem ta preobrat na Kranjskem, ker Ljubljana in z njo Kranjska mora imeti ono torišče, od koder se iztekajo zdrave politične misli na vse slovenske pokrajine. Mi se bojujemo ob narodnih mejah z vso silo proti zagrezenim sovražnikom, trd je naš boj in ten trši, ko smo navezani sami na se. Na središču Slovenije se

nismo mogli ozirati, ker sta imeli obe pripravljene se stranki tam toliko posla sami s seboj, da sta popolnoma pozabili na Slovence izven Kranjske. Politično življenje slovenskih dežel pa se ima baš osredotočiti v Ljubljani, in od tam se ima razlivati na vse naše pokrajine, kakor se kri iz srea pretaka po žilah v druge dele človeškega telesa. Potem bomo tudi mi bolj vezani na središče, na belo Ljubljano, in gotovo bo nam ob pravi osredotočevanju slovenskih teženj mogoče uspešneje bojevali se proti zaklelim sovražnikom. Potreba je se na mnogih mestih ojačiti ljudstvo v narodni zavesti, potreba je, da si pridobivamo gospodarsko neodvisnost, skratka, da delamo za trajni blagor vsesplošnega slovenskega naroda. . . .

Zdi se nam, da se bliža čas, ko se uresničijo naše želje, kajti nova zvezda se je prikazala na političnem obzorju slovenskem, — v Ljubljano prilajajo mož, ki obeta poravnati prepir na Kranjskem ter uvesti življenje v nove struge. Vedno in vedno nam silijo v spomin besede, katere je govoril novi knez o škof ljubljanski v Sarajevu, in kar mislimo si, da bo mogoče njemu pretrgati vozeli prepira na Kranjskem. Dal Bog!

Slovenci in mednarodni promet.

(Izvirni dopis iz Aleksandrije.)

Slovenska industrija.

(Strojni izdelki.)

Ako delim slovensko obrt od slovenske industrije, je to le prosto igranje z besedami, kajti prave velike industrije mi nimamo.

V Evropi bo le malo velikih industrij, ki bi ne erpile glavnega dela svojih dohodkov v prekomorju. Velika industrija ima naravno podlago svoje prodaje v prekomorju: da bi mi imeli torej kako industrijo, bi morala že davno imeti svoje stare zveze v tujih deželah; tu torej ni treba delati poguma slovenskemu zajcu.

V nemških in laških rokah je precej velike industrije na slovenski zemlji. Ta velika industrija prinaša nam prav dvomnih koristih. Res je, da pripade tudi slovenskim delavcem kakor določina zaslužka, res je, da je velika blagodat za uboge kraje s piščimi zemeljskimi pridelki, res je pa tudi, da raznaroduje ta industrija naše delavce, da jih tira med socialno demokracijo. Kraj z veliko industrijo na Slovenskem so povsod sršenova gnezda nemurstva in socialne demokracije ter skoro nepremagljive trdnjave

je dotaknil, kar ga vojščak s krepkim, surovim suncem palne v stran, da je odletel kakor žoga.

„Držite ga, to je on!“ se oglasi za njim dobro mu znani glas.

Bil je to Messala.

„Kaj! ta fantalin je zločinec?“ vpraša z začudenjem legionist v bliščem orožju.

„O bogovi!“ odvrne Messala, ne pozabivši niti v takem položaju, poslužiti se priučenega govorniškega tona, „kaj se zgodi s trditvijo Senekovo, da človek je še le v poznih letih sposoben umoriti sovražnika. Tu ga imate. To je njegova mati, a tam sestra. Tu imate vso rodbino.“

Iz ljubezni do matere je Juda pozabil na trpko razžaljenje in prirojen ponos.

„Prosim te jaz, Juda“, zaklinja ga. „Radi spomina na najino detinstvo, na njino davno prijateljstvo, ne gubi nas . . . pomagaj!“

Messala se je delal, kakor da ga ne čuje.

„Ne potrebujete me več tukaj“, reče obrnivi se k legionistom „odidem na ulico, tam se lepše zabavajo.“

Proč z Jasonom, naj živi Mars!

Na to je odšel.

„Ob uri Tvojega masčevanja, o Gospod“, je molil v duhu Juda, „stori, naj ga doseže moja roka.“

narodne neznačajnosti, germanizacije ali pa italijanizacije. Jasen račun! — Ta dejstva ovirajo naš napredek pri narodni individualnosti, nam torej več škodujejo nego gospodarski posameznikom koristijo.

Ali bo keda' mogoče ustvariti slovensko industrijo? Jaz mislim, da hode. Naša geografična lega pri morju je naša sreča, kajti ta nam daje precej ugodnost, ki jih nima današnje središče avstrijske industrije na Češkem, Moravskem in Nizje-avstrijskem. Naša bodoča industrija bo imela cenejšo prevoznino in lažje komunikacije v prekomorje za se, in to je že nekaj.

Industrija boče kapitala. Tega nimamo, se navadno pravi. To pa je le deloma res. Časi so taki, da je dandanes že boljše, ako industrijska podjetja z malim začetkom, kajti inozemske in prekomorske relacije se ne odprejo na mah, treba jih je od leta do leta iskati in razširjati. Dandanes dobri kalkulatorji navadno ne začnejo več novih podjetij na veliko. Začetkomu ni treba torej veliko kapitala, saj ga pozneje dobro upočasna industrija povsod lahko dobi. Toliko kapitala pa imamo že dandanes, izgovor torej, da Slovincem kapitala primanjkuje, je vsaj deloma prazen.

Nekaj drugega nam manjka, namreč podjetnosti. Izgovor, da Slovincem podjetnost ni prirojena kakor n. pr. Židom, Grkom in Armencem, je vsaj glede industrije prazna slama. Prirojena podjetnost je slepa; podjetnost v industriji pa hoče dandanes visoke omike, ki pozna lastno pozicijo glede prirodnih, ki proučava prekomorska tržišča, ki zna kritično misliti in strogo matematično računati. Glavna naša rana je tedaj pomanjkljiva omika naših malih kapitalistov. Ne tlačimo svojih sinov samo v gimnazije! Kdor nima od doma premoženja, ne hodi v realko ali višjo strokovno šolo, on bo vedno le hlapec v veliki industriji. Na naših malih kapitalistih je vse ležeče, da ti napolnijo svoje sinove izkjučljivo le v realke ali pa strokovne šole. To je jedina pot, ki nas more privedi do samostojne slovenske industrije.

Se nekaj. Anglež kapitalist ne pošilja svojih sinov ne v realko, ne na tehniko, njemu se zdi to potratna časa in brezkoristno mnogovedstvo. Angleško šolstvo je seveda popolnoma različno od našega. Če bi pa hotel to po našem povedati, bilo bi tako-le: Najprej 2 leti gimnazije ali realke, potem 4 leta ene strokovne šole, o kateri misli, da bo sinu glede položaja mednarodne industrije mogla odpreti pot do industrijalne samostojnosti, in nazadnje, kar mu je glavno, pošlje svojega sina za 2 ali 3 leta v tovarno, ki dela v isti stroki, kot praktikanta brez plače, in tu mora začetkomu prijeti za ročno delo kot navadni delavec. Ako bi naši mali kapitalisti tu Angleže le malo posnemali, bi bilo nam kmalu boljše. Delo ni sramota!

Nemara legionist ne bo tako okrušen.

„O gospod“, prosi ga Juda, „ta ženska je moja mati — tudi ti imaš mater . . . prizanesi ji . . . prizanesi moji sestri. Bog je pravičen, tudi on ti kaže usmiljenje.“

Legionist je bil ganjen.

„Odpeljite ženski v trdnjavo!“ zapove, „ne storite njima nič zalega! S svojimi glavami ste odgovorni za nju!“

Obrnivi se k vojakom, ki so držali Juda, reče:

„Zvežite mu roke in odpeljite ga na ulico. Kazen mu je že zasojena.“

Hurovovo udovo so odnesli. Mala Tirza je kot prestrašeno jagnje šla pokorno med stražo. Juda je zrl za njima, ko sta zginili, si je zakril lice z rokami. Nemara je jokal . . . Ko je dvignil glavo, je bilo opaziti na prvi pogled, da je v enem hipu postal iz fantina možak.

Na ulici se je odzval glas trombe.

Na to geslo so vojščaki drug za drugim zapuščali Hurovo hišo; mnogi, boječi se, stopili v vrste z ugrabljenim plenom, so ga vrgli na tla, — drugi so spravljali v žepe zlato in dragocenosti.

Mater, hčerko in vse domače so odpeljali skozi severna vrata; podrtine so ovirale prehod.

(Dalje pride).

— 17 —

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIG WALLACE.

Poslov. Podravski.

DRUGA KNJIGA.

Prigodek Gratusa.

(Dalje).

„Glej, glej, Tirza, on živi! . . . Vidiš . . . vstal je . . . vojaki mu pomagajo zasesti konja. Zahvaljen bodi Gospod in Bog naših očetov. Sedaj se nimam ničesar bati, pojasnim jim, kako se je to pripetilo. Spominim jih zasluge mojega očeta, in nič zalega nam ne stori. Slabo ti je, pojdi in počij si v šotoru.“

Nista pa še dospela k njemu, kar doleti na njuna ušesa tresk pod njunimi nogami razbijanih brun, krič obupa in strahu. Juda obstane in posluša.

Srditi glasovi so se mešali z glasovi olupnih rotenj in molitve. Rimski vojščaki, vloživši glavna vrata, so obstopili hišo od vseh strani.

Prva Judova misel je bila bežati, toda kam?

Tirza ga je v smrtnem strahu objela okrog vratu.

DOPISI.

Iz Ročinja. — Prva veselica pevskega in bralnega društva je imela skoro nepričakovan vseh. Pervi in igralci so zadovoljili povsem od blizu in daleč dole poslušalce, med katerimi je bila zastopana tudi večina č. g. duhovnikov iz okolice.

Krasen spev „Nazaj v planinski raj“, kateri je pel mešan zbor, je vse kaj veselo iznenadil. Vidi se, da so peveci dobro izvežbani in da vrlo napredujejo pod vnetim vodstvom neumornega pevovodje, g. J. Lebana.

Jedrnati in podučljivi pozdrav č. g. kaplana je segel brezdvomno vsem do srca, kajti prišel je tudi iz srca. Kdor pozna tega blagega gospoda, se ne bo čudil njegovim besedam, polnim navdušenja za narodno stvar, ker vé, da mu je napredek in blagor ljudstva res pri srcu.

Krajnim razmeram res primerna igra je vsem še živo v spominu, kar se imamo zahvaliti g. igralcem, ki so predavali svoje vloge jako gladko, razločno in naravno. Med igralci se je odlikoval oče Koren, katerega živ in brez vse naraven nastop bi bil v čast vsakemu mestnemu odru. Očetu Korenu se pač ne more oporekati igralskega daru. Sodnijskemu biricu je smešna uloga in smeh kaj dobro pristojal, s tem je vse oživil. — Originalno vedenje snubača Grileca je vse zadovoljilo, prav tako resna beseda poročnikova. Nepričakovano dobro so igrali kmetijski fantje. Naglaševali so pomenljive besede tako dobro, da so skoro primorali vsakega k največji pazljivosti in veselosti. Umeje se, da županova hčerka Rezika v lepi narodni noši ni zaostajala za drugimi igralci. Po ulogah so bili igralci, nekateri prav smučno, drugi prav lepo opravljeni. Stara, domača oprava nekaterih je sponinjala Ročinjce na pradede, kar je splošno zanimanje le povečalo.

Srečna hvala vsem g. sodelavnikom, ki so zabavali s požrtvovanjem vse tako prijetno in podučljivo.

Dobitki pri tomboli so vzbujali mnogo veselja in smeha; ko pa je iz lepo ozaljšane skatle sfrčal golobček, ni se moglo občinstvo umiriti z lepa. Številke je veliko primanjkovalo. Zelo hvalevredna je radodarnost nekaterih gospodov iz Kanala pri kupovanju števil; to priča o znananju za mlado bralno in pevsko društvo ročinjsko. Po končani veselici je bila prosta zabava. Slišali smo milodoneče pesni, in marsikatero veselo napitnico. Vse pa je očaral duhoviti in pesniško nadahnjeni govor č. g. Smida iz Marjinega Celja v proslavo pevačemu slovenskemu narodu. Ročinjci so bili vsi srečni, imeti v svoji sredini tako navdušenega, milega in vrliga rojaka.

Konečno se je razšla prijetna družba z zadovoljnim srcem in nado, da se kmalu zopet snide v tako narodno čutečem krogu.

Vso čast in hvalo č. g. predsedniku za izredno zanimanje in skrb, s katero je vrlo vspodbujal sodelovalce; to je gotovo največ pripomoglo, da se je prva ročinjska veselica vršila tako častno. Mora se pripomniti, da je mladina pričakovala konečno ples; a ker ni bil naveden v vsopredu in namen zabave je bil le narodno zavedati Ročinjce, naj se radi tega nihče ne obsoja, ampak z Ročinjem čuti, da ples ne blaži duha in srca.

† Jakob Zajec.

Jakob Zajec je bil rojen v Plužnah pri Cerknem od prav revnih kmetijskih staršev. Ko je nekoliko odrasel, spoznali so takoj v njem „brihtnega fanta“, kateremu bi ne bilo potreba pozneje oprtnika nositi, ampak bi imel pšenicega kruha v obilici. Ker je bila rojstna hiša preuboga, in so se doma dolgo pomislili, prišel je Jakob že precej v letih v šolo v Gorico.

Kot učencu na gimnaziju slo mu je jako trdo, posebno, ker ga niso bili sprejeli v malo semenišče. Dobival je od začetka hrano pri raznih dobrotah hišah v Gorici, in pozneje si je pomagal tudi z lastno pridnostjo, s podučevanjem. Občutil je že v zornih letih, kaj se pravi priti kot ubožec na svet, a vkljub temu je v šoli vedno dobro napredoval. Najhuje pa ga je še čakalo.

V peti šoli vzeli so ga k vojakom in mu s tem pretrgali učenje. Moral je v Trst, kjer je služboval dve leti z uzorno marljivostjo in bil drugo leto četovodja. Tretje leto so ga oprostili nadaljne vojaške službe, in mladi energični Jakob je to storil, kar bi morda kdo drugi na njegovem mestu ne bil, — poprijel se je zopet učenja. Nakupil si je knjig, se upisal kot „privatist“ na tukajšnjem gimnaziju in, ker ni imel denarja a tudi časa ne, da bi podučeval, šel je domov v rojstno hišo in tam, po leti pri koscih na travniku, po zimi za pečjo pri krompirju in oblicah, ponavljal, kar je bil pozabil pri

Osnovel se je odbor deveterih članov za osnovev kmetijske zadruge, ki prične svoje delovanje z mlekarnico, kakor hitro potrdi namestništvo pravila.

Z Dunaja. — (Slovenijanski koncert in ples na Dunaji). — „Post nubila Phoebus“. Do sedaj so dunajski visokošolci navadno vsako leto napravili kako večjo zabavo. Zadnja leta pa so bile te zabave popolnoma zaspale, in sicer radi tega, ker je društvo Slovenija, katero je te veselice prirejalo, imelo skoro zmerom deficit.

Slednjic se je določilo napraviti koncert s plesom, kateri se ima vršiti 17. svečana v veliki Ronacherjevi dvorani. Sodelovati so obljubili Rusinja, operna pevka gospica René Radinova, koncertni violonist gospod Karol Jeraj, slavno „Slovensko pevsko društvo na Dunaju“ in koncertni mojster gospod Matej Hubad.

Konečno se je vendar približal z upom in strahom pričakovani večer 17. svečana.

Točno o polu devete ure se je začel vršiti dobro sestavljeni program s prvo točko: „Zuma svillim mečem“, koračnica, katero je posebno za ta večer komponoval gospod Karol Jeraj in jo posvetil društvu „Sloveniji“; igrala je vojaška godba bosn.-herceg. pešpolka št. 4. dovršeno in izborna.

Na to nastopilo slovensko pevsko društvo je pod vodstvom gospoda Mateja Hubada pela se je Foersterjeva „Ljubica“, h kateri točki je sledilo najburnejše odobravanje in ploskanje. V tretji točki pokazal se je gospod Karol Jeraj zopet na goslih pravega mojstra; igral je tri komade, izmed kojih je žel v obče zadnji „Ticea na drevesu“ največjo pohvalo, in vence, katerega mu je v zahvalo poklonila „Slovenija“, je v resnici zaslužil, kakor tudi njegova sestra gospodična L. Jeraj sopek za izborna spremljevanje na klavirju.

V četrti točki nastopil je kvartet društva „Slovenije“ gg.: Jesenko, Kersnik, Juvančič, Adamič, peli so Liszkovo: „Strunam“ in Ipačevu: „Savska“.

Celi kvartet je pel jako dobro in dovršeno, obče ploskanje in častitanje bilo jim je plačilo za trud.

Za kvartetom nastopilo je pod vodstvom gospoda Mateja Hubada „Slovensko pevsko društvo“ se dvakrat in zelo isto pohvalo in odobravanje.

V šesti točki nastopila je slavna operna pevka, gospica René Radinova, in očarala svojimi krepkimi in milimi glasovi vse občinstvo. Gospici René Radinovi poklonilo je društvo krasen sopek.

Po koncertu, kateri se je dovršil ob enajsti uri, pričel se je živahen ples. Ples so otvorili: gospod Mir. Juvančič z gospico René Radinovo, gosp. Anton Sersinovic z gospico Minko Šukljevo, g. Konrad Vodusek z gospico Ido Vepržekovo, gosp. Fran Jesenko z gospico Ivanko Koroščevo, gosp. Leo Starč z gospo Paolo Wovesovo, g. Fran Novak z gospico Olgo Lenochovo, g. Metod Dolenc z gospico Franjo Luzarjevo, g. Anton Nagode z grofice Ido Kozičbrodsko, g. Ivan Zupan z gospico Minko Witavskyjevo, g. Fran Šuklje z gospico Maro Vepržekovo, g. Janko Kersnik z gospico Anico Miletičovo, g. Ludovik Lavtar z gospico Karolino Wovesovo. Prvo četvorko je plesalo 80 parov. — Kakor koncert vršil se je tudi

vojaki, in proučeval latinske in grške klasike, matematiko in zgodovino.

No, kaj takega ni šala! Toda neumorno delavni Jakob je vse premagal in prihajal je koncem vsakega tečaja k izpitom v Gorico, katere je z dobrimi uspehom prestal. Tako je končal šesto šolo. Sedmo in osmo obiskoval je v Novem mestu in napravil tamkaj tudi največjo skušnjo, zrelostni izpit.

Kdo ne občuduje izvanredne energije, s katero je dovršil naš Zajec gimnazij? Pravijo sicer vsi, „nomen est omen“, a prav pri njem izgubi ta pregovor vso veljavo, ker Zajec se ni ustrašil nobenega, še tako trujevega ali visokega plota, pač pa ga je preskočil vedno junaško.

Kakošna kri se pretaka človeku po žilah, kako vse vre v njem in bruhna na dan, ko ima „maturo“ v žepu, to občuti in pozna samo abiturijent. Ves svet se mu zdi tako majhen, tako tesan, in ako bi bil še drugi in tretji, tudi tega upa doseči. Oh, kako poln idealov je takrat človek!

Tudi abiturijenta Zajca je gnalo ven, — daleč, daleč. A nočem s tem reči, da je pri njem srce prevladovalo razum. Ne, nasprotno! Imel je gotovo napravljen načrt in natanko določen smoter, študiral je hotel „juristerijo“. In na tem razpotju čaka večina vsakega mladega junaka kupa grenkosti, ki mu kani veselje in ga nandaja z nekim namirnim in strahom. Tako je imel tudi Zajec globoko kupo grenkega strupa izprazniti; bil je poln upov in nad, a nje-

ples v najlepšem redu v splošno zadovoljnost in veselje. Krasni spol bil je dobro zastopan; največ je bilo českih dam in Slovencek.

Udeležba je bila velika, a še večja bi bila, da ni radi p. zgodaj končanega tečaja veliko število slovenskih akademikov odpotovalo v domovino. Izmed posameznih gostov omeniti je posebno te: g. dvor. sv. Soklje z rodbino, sekojski svetnik Zavadič, dvor. svetnik prof. dr. Jagić z gospo, vladni svetnik gosp. Zupanec iz Ljubljane, preč. gosp. dr. Sedej, monsignor Jančar, dr. Lenoč z gospo in hčerko, docent dr. Murko, prof. dr. Primožič, prof. dr. Pajk, dr. Vepržek z rodbino, predsednik slovenskega kluba, nadporočnik v res. Pukl, več gospodov častnikov, posebno od bosanskih polkov, zastopnik bratskega društva „Triglav“ g. Žižek.

Priznali se mora, da si je ta večer akademsko društvo „Slovenija“ priborilo veliko moralno zmago. — Koncert in ples dovršil se je nad vsako pričakovanje, slovenski akademiki posebno pa komite za koncert in ples je žel od vseh strani ta večer občno pohvalo in priznanje.

Sploh so trdili vsi gostje, da je bil ta večer med najlepšimi, kar jih je letos doživelo dunajsko Slovanstvo.

Vso hvalo „Sloveniji“ in njenim sodelovalcem in vsem slovenskim gostom!

Domače in razne novice.

Glas o krškem škofu dr. Mahničju. — Ker se je baš zadnje čase pogosto imenovalo ime krškega škofa z raznimi pristavki, piše nekdo v „Efinosti“: „da je sedanji škof krški na svojem mestu, da vlada najbolje razmerje med njim in poznano najodločnejše narodno duhovščino v tej škofiji, in da posvetni neredni stranki ni dal Prevzvišeni do sedaj najmanjšega povoda do tožeb v narodnem pogledu!“

Novi okrajni šolski nadzornik v Tolminu. — Dne 9. svečana je prišel iz Gorice v Tolmin novi okrajni šolski nadzornik, gosp. Val. Kumar. Pravi, da je to imenovanje le začasno in da v par letih pride že drugi, ker ima gosp. nadzornik že 35 službenih let in si z vso pravico želi pokoja. Takó čitamo v „Slov. listu“. Mogoče! Vendar želimo, da bi vseskozi značajni g. nadzornik ostal več let na Tolminskem in ondi pomagal pomiriti po pravici razburjene duhove med učitelstvom in prebivalstvom.

Frane Lužnik. — Dne 20. t. m. je umrl naglo na preč. gosp. Frane Lužnik, župnik v Volčah. Ker ni bil posebnega trdnega zdravja, je začel bolezni, ko je prišel v meglene Volče iz solnehih Roč, in slednjic ga je pokosila smrt v 51. letu starosti. Pokojnika hvalijo, da je bil mož mekega in občutljivega srca. Naj v miru počiva!

Premembe pri učitelstvu na Gorškem: G. Ignacij Križman ml., učitelj enorazrednice v Gabrijah, imenovan je stalnim nadučiteljem-voditeljem na trirazrednici v Dornbergu. — G. Anton Kacafura postal je stalen nadučitelj na dosedanjem mestu v Smartnem. — G. Andrej Tomazič je imenovan stalnim nadučiteljem na dosedanjem mestu v Lokavcu pri Ajdovščini. — Gospod Karol Mlekuz, učitelj v Plavah, je premeščen na enorazrednico v Višnjevik. — G. Franc Golija, potovalni učitelj v Podlaki-Lokovec, je postal stalen tamkaj. — Gospa Leopolda Kersnik, učiteljica v Rihenbergu, je premeščena v Pevmo pri Gorici. (Premeščen nastopijo nove službe s pričetkom prihodnjega leta). — G. Ferdo Vodopivec, v Mirnem, je pomaknen iz 2. v 1. plačilno

govori žepi so bili prazni, njegov mošnjček suh kakor kresilna goba. A tudi to vitalno uprašanje ga ni ustrašilo, dobil je od neke dobre duše toliko, da je imel za pot, pozvonilo je v tretje, vlak je zazvižgal in peljal Jakoba Zajca na Dunaj.

Ako bi hotel življenje jurista Zajca na Dunaju natanko popisati, napisal bi lahko celo knjigo, a knjiga bi ne bila vesela, pač pa tragična, tu pa tam do obupa. Omenim naj le nekoliko.

V Zajcu-juristu je bila utelesena vsa beda ubogega dunajskega študenta. Takoj prvi dan, ko je prišel na Dunaj, videl je nadepolni študent strašni kontrast med idealizmom in realizmom. Videl je pred seboj samo črno temo, a niti enega žarka upanja. Tekal je okrog, pehal se je ves ljubi dan, da bi našel kje kako mesto bodisi domačega učitelja, bodisi pisarja v kaki pisarni: Zaman! Pobrali so mu bili že vse druge. Obrnil se je do različnih podpornih društev, ki so mu tudi pomagala, kolikor je bilo v njihovi moči, (posebno podporno društvo za slovenske visokošolce podpiralo ga je ves čas njegovih študij), a podpora je bila le mala, ker je bilo preveliko prosilcev. Dobival je od druge strani tako zvane „obedne znamke“, s katerimi je kosil v tamkajšnji akademski „menzi“, kjer se je kuhalo za silo nekaj gorkega; a tudi to je bilo le včasih in sicer zopet vsled velikega števila prosilcev. Kje je pa še večerja, da ne rečem zajutrek, kje denar za stanovanje, ki je na Dunaju silno drago,

vrsto. — G. Josip Ballič, učitelj na slovenski šoli v Ločniku, iz 3. v 2. plačilno vrsto. — Gospica Ida Vergrna, učiteljica v Renčah, iz 3. v 2. plačilno vrsto. — Enemu učitelju se je dovolila stanarinska doklada letnih 60 gld., dokler ne dobi primerne stanovanja, ali ne bode uvrščen v višji plačilni razred.

Cecilijanskega društva zbor ob pel sv. mašo v četrtek, dne 3. marca, ob 10¹/₄, v cerkvi sv. Ignacija. Peto se bo: Boegnec, Missa angelica op 11.; vse drugo (iz maše Loquibar) Koral; Witt, Ave Maria in Tantum ergo. — Predsedništvo vabi p. n. člane in sploh verno ljudstvo k sv. maši.

Topničar pod vlakom. — V nedeljo zjutraj ob 4. uri, se je vrgel eden tukajšnjih topničarjev pod vlak blizu suškega mosta. Uzrok temu nesrečnemu koraku nam ni znan.

Sveže cvetke goriške italijanske prosvete so po deževnem vremenu zopet vidne na poslopju, kjer je „Trgovsko-obrtna zadruga“.

Socijalni odsek polit. društva „Sloga“ se je sestavil ter pričel delovati. Naloga o. l. seka je pospeševati gospodarsko organizacijo naroda, dajati navodila in svete za snovanje zadrug, prirejati gospodarske in socijalne shode. Odsek je izvolil načelnikom g. Ivana Dermastja, kaplana v Solkanu, na katerega naj se naslovljajo vsa pisma, namenjena socijalnemu odseku.

Goriška ljudska posojilnica je imela prometa od 1. januarja do 28. februarja t. l. gld. 219.540-93. Torej skoraj četrt milijona!

Laška šola v Solkanu. — Čujte to! „Sera“ in „Corriere“ sta priobčila dopis iz Solkana, ki zahteva ondi nič manj in nič več nego — Laško ljudsko šolo! — Solkanci se bodo smejali tej „brummi“ zeli kakega Lenesijevca ali Muhovega služabnika, ki čuti že tako trdna tla pod nogami, da postaja predrzen čez vse meje! — Solkanci bi že znali posvetiti, da bi kar zagrmelo ... ako bo potreba ... Predznanost!

„Lega Nazionale“. — Razširjanje tega laškega političkega šolskega društva med Lahi je vredno občasovanja in posne-manja! Podružnica za podružnico vstaja, a vsaka tekmuje v požrtvornosti. To gibanje je vredno resnega opazovanja! Treba se bo tudi naši strani še resneje in tesneje združiti pod zastavo — „Sloga“ in „Solskega doma“.

Ni irredente! — Po družnici „Lega“ v Kopru je priredila veselico, na kateri se je pela tudi pesem, ki pravi:

„Dal Te vere sacro
sull' ultima sponda
un' eco gioconda
di fe-la s' mli.“

Torej iz svetega Rima odmeva sladki odmev po laških pokrajnah ... In pesem konča:

E a voi, dell' antica
del mondo Signora (— Rim —)
il plauso che incuora
fedele sarà.“

Kaj bi rekli Slovenem, da bi enako peli o — „stari matuški Moskvi“?

„Goriški Sokol“. — V novi telovadnici se prav pridno telovadi in sicer sistematično, proste vaje in na orodjih. Telovadcev je prav lepo število, da je postala telovadnica že premajhna. Zaduje dni je došlo iz Prage več novega telovadnega orodja.

In takó je začel naš „Sokol“ pridno gojiti tudi glavni svoj namen: telovadbo. Toda ndov je še vedno premalo, niti 110 jih se ni! In kako naj „Sokol“ čedeje deluje s takó neznatnimi gnotnimi sredstvi? Posamičniki, ki so tudi drugod prizadeti, se morajo vsako leto žrtvovati, da društvo uspeva in izhaja! Ali „Sokol“ ni v Gorici toli važno društvo, da sme zahtevati od vsakega Slovenca vsaj toliko podpore, kolikor znaša letna udnina? Prosimo torej slovenske ro-

kje obleka, kje solske potrebe? Kolikokrat se je vlegel lačen spat na mrzlo ležišče brez upa, ali bo prihodnji dan kaj boljši, srečnejši od preteklega. In vendar je živel naš Zajec: živel je sicer, da se Bogu usmili, a obupal ni. Prestal ali bolje prestradal je prve mesece na Dunaju, ki so za vsakega ubogega študenta meseci trge, skrbi in samozatejevanja. To obupno stanje se mu je nekoliko izboljšalo, ko je dobil ustanovo goriškega deželnega zbora za prosvetnike. Toda ako se pomisli, da rabi visokošolce na Dunaju vsaj 500 gld., ako hoče celo leto tam živeti in redno študirati in kolikor toliko človeško izhajati, vidi se, da so ustanove po 200 gld. veliko premale. Ako ima študent tako ustanovo, izgubi s tem podporo raznih podpornih društev, in ako se mu ne posreči najti kje postranskega zasluzka, ne more s tem denarjem ne živeti, ne umreti.

Zajec je dobro vedel, da čaka tudi njega slična usoda, ako ostane na Dunaju, in storil je zopet to kot drugi ubogi juristi, odpotoval je v domovino, v rojstno vas Plužne, in študiral tam kanonsko in rimsko pravo, ter se pripravljaj za kolokvije in bodoči izpit. Izbirčni ljudje pravijo sicer, da kasa in močnik nista dobri jedi; a bila sta dobra, o veliko boljša, nego dunajski štiridesetdnevni posti. Doma si je pokrepal Zajec osibkelo telo in prihajal je koncem tečajev zopet na Dunaj h kolokvijem. Da niso trpele študije pri takem življenju, pripisovati je zopet le njegovi nedosežni vstrajnosti.

doljube, da bi pristopili „Sokolu“. Ne zahtevamo od vsakogar, da nosi rdečo srjajo, ali onih gld. 3-60 na leto bi pa radi videli od njega „Sokolovi“ blagajni.

Osebnost dohodarina. — Kakor znano, bodo morali od sedaj naprej vsi tisti, katerih dohodki presegajo letnih 600 gld., plačevati osebno dohodnino. Izvolje se posebne cenilne komisije za osebno dohodnino, in v tem oziru smo prejeli nastopni razglas:

Objavlja se, da imeniki oseb imajočih pravico volitve in izvoljivosti v cenilne komisije za osebno dohodnino za leto 1898 nastavljeni v smislu § 181 zakona od 25. oktobra 1896. (drz. zak. št. 220) bodo razgrnjeni na ogled v prostorih davkarskega referata tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva od 25. februarja naprej in da se imajo morebitne pritožbe po § 184 gori omenjene postaviti vložiti v zapadni dolič osmihi dni od rečenega datuma pri podpisnem c. kr. okrajnem glavarstvu

C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici dne 21. februarja 1898.

Kdo napada in izziva? — Naše uredništvo je sprejelo poročilo, katero zopet dokazuje, kako neka sodba goriških prodajalnih piscev sistematično napada one, katerih ne more videti v Gorici. Evo, kar se nam poroča:

V nedeljo zvečer sem se vračal iz Trsta v Gorico z mojim sopotovalec, Slovincem. Ze v Trstu sva se vsedla v III. razreda oddelek za nekadišce, v vagonu novejšega sistema. Od Trsta do Gradišča sva bila popolnoma sama. V Gradišču je vstopilo krdelo (okoli 15) Goričanov, med njimi sem opazil Schapla in se enega Valentinuzzijevega pisarja ter tržnega nadzornika Resena. Druge poznam samo po obliki. Kar so gospodje delali v vagonu in kake pesmi prepevali, ne bode tukaj omenjal, ker to meni ni mar. Le to moram naglasiti, da so precej začetkom prihajali ogledovali naju v zaprti oddelku, kot da bi bila kak „izredni prikazni“. Ko jih je sprevodnik opomnil, naj bi vstopili v prazne oddelke, ter odprli vrata najinega oddelka čes, naj bi ustopili, je prišel eden na vrata ter rekel: „Qui sono due animali“. (Tukaj sli dve živini). Na ta insult, kakor tudi potem, ko je prišel drugi ter zaprl vrata, nisva pred nosom, nisva reagovala, ker sva spoznala, da so napadale „prekorajzni“. Prišli v Gorico, sva hotela izstopiti iz vagona, a sedaj sva našli na se večjo korajžo, da tako prekorajzni gospodje pisarje. Eden teh se je namreč začel hrustiti nasproti svojim tovarišem: „cane, cosa avete riguardo d'un schiavo, lo si piglia pel collo e lo si mette fuori della porta, massima un simile mascalzone della Soča“. Po teh iztrnih smo vsi izstopili na peron kolodvorja. Se vedno nisva reagovala. Najkorajžnejši je vstopil med naju ter naju spremljal do izhoda kacic 20 metrov venomer vpil: „Figure porche della „Soča“, giornale sfacciatto d'un mascalzone, il quale aizza contro la quiete cittadina e la nostra ne civile. Venite al duello, se avete coraggio, colle pistole, colle sciabole, schiavi porchi, mascalzoni“ in obrniti se proti nam: „Si, voi altri due siete mascalzoni“ itd. itd. Pri poslednjih besedah, ker osebno prizadela, sem vprašal kričaje za ime, na kar je parkrat zarežal: „Siete voi redattore della „Soča“?“. Ker sem to zanikal, tedaj je potegnil rep in izjavil, da ni mislil naju s temi besedami žaliti. To je naglasal posebno radi tega, ker je prišel redarstveni oficijal g. Schamanek s stražo, proti kateremu sva se pritožila, da sva bila napadana in žaljena brez vsakega uzroka. Uvidevši, da se je korajža nasprotnikov zmanjšala, sem potem „gospodom“ vrnil vse razglatitve z obrestni vred ter se podal s spremljevalcem v omnibus „Hotela delle Poste“, v kateri so hoteli gospodje tudi ustopiti, a so bili preprečeni od redarstvenega uradnika. Prišli do gledišne kavarne, sem se poslovil od

Druge leto mu je bilo v toliko ugodnejše, da je stanoval brezplačno v tako zvani „domovini“ ali „Studentenheimu“. Sedaj je lahko ostal vsaj celo leto na Dunaju in se mogel učiti bolj temeljito. Na drugi strani je pa zgubil zopet goriško ustanovo za prvoletnike. Pričakoval je podpore 100 gld. od deželnege odbora goriškega, a ta je bil vsled tankajšnjih žalostnih razmer zaključen predno so se mogle določiti podpore. V tej sili prihitela so mu zopet podpora društva z malimi prispevki na pomoč, tudi iz naučnega ministerstva se ga je nekoliko podpiralo, in spoznali so bili celo na c. dvoru njegovo potrebo in marljivost ter mu pomagali.

Da bi zamogel lažje izhajati, nakupil si je bil Zajec potrebne kuhinjske posode in kahal si je sam večerjo: privabljal je tudi večkrat lačne prijatelje in znance k taki pojedini na makarone ali žgance, katere je znal posebno dobro pripravljati.

Tako je torej živel Jakob Zajec na Dunaju; vkljub vsem zaprekam ni nikdar obupal, temveč odločno je vedno rli v bodočnost. Dasi so mu bile razmere celo življenje tako neugodne, zanemaril ni vendar nikdar svojih dolžnostij in tudi državni izpit prestal je pravočasno z dobrimi uspehi.

Ako smo obhodovali njegovo energijo za gimnazijskih let, koliko bolj jo moramo pri njegovih studijah na Dunaju. In menda lahko rečem, da bi bil le malokateri student v njegovih razmerah do konca vstrajal, a

spremljevalca in jo udaril po ulici Morelli proti domu. Pred kavarno se me je eden, menda istih gospodov, fiksiral ter potem, ko sem krenil iz Gledišne ulice v ulico Morelli, sem opazil, da nekdo za menoj dirja. Bivši brez nikakega spremljevalnega orodja, in pomislivši na mnogobrojno rodbino, katero moram živeti, sem uporabil začeto prakso ter skozi Generališče zbežal proti domu vedno zasledovan. V Stolni ulici pred cerkvijo sem se ozrl ter zapazil svojega preganjaleca, da je obstal pred neko prodajalnico v Nunski ulici in tako sem dospel še srečno domu. Ker sem had tri leta v Gorici in nisem dal se nikoli uzroka, da bi se mogel nad menoj kdo spodtikati, sem mnenja, da je bila velika predrznost od strani gornjih „gospodov“, ko so naju izzivali brez uzroka. Toliko v obvestilo onim, kateri so bili navzoči pri rabuki ter ne vedo pravega uzroka, kakor tudi v obvestilo onim, katerih se tiče.

S spoštovanjem

Josip Krmpotič.

Dopis z Goriškega v „Učit. Tovarišu“ z dne 20. februarja napada „Sloga“ narodno-politično društvo v Gorici, ker ni bil letos več izvoljen v odbor gosp. Tomaž Jug, nadučitelj v Solkanu, temveč solkanski kapelan, preč. g. Dermastija. Takih in sličnih dopisov proti „Slogi“ je izšlo že več iz jedne in iste kovačnice. Predno se take reči spravljajo v javnost, bi bilo morda vendar-le prav poprej se informovati, kakó reč stoji. Uzrokov k tej spremembi ne navajamo, omenjamo pa, da so v odboru 2 bivša učitelja in 1 bivši nadučitelj, kar menda tudi zadostuje. Uverjeni smo, da se razsodno naše učitelstvo vsled tega ne odloži „Slogi“, kar je namen tem dopisnikom, ker dobro pozna razmere v deželi in tudi v „Slogi“.

„Bratno društvo“ v Nabrežini vabi k rednemu občnemu zboru, ki se vrši v nedeljo 5. marca ob 3. popoldne v društveni sobi po sledečem dnevnem redu: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo nadzornega odseka. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev treh članov v nadzorni odsek za leto 1898. 5. Razni nasveti in predlogi. — K obliki udeležiti vabi najljubšeje častite zadrugne in prijatelje zadrugne.

Rusko-slovenski slovar in ruska slovnica za Slovence sta že nekaj časa dovršena in tudi vezana, a ker vsled raznih dogovorov s sodelujočimi činitelji ni še določena cena, ga ne moremo še razposiljati. Delo je izborno v vsakem pogledu.

Šče se stanovanje, tri do štiri sobe s kuhinjo za slovensko rodbino z otroci. Ponudbe je pošiljati v našo tiskarno.

Iz soške doline se nekdo pritožuje v „Slov. Listu“, da se hotel „Suda“ v Gorici, kjer so lepi prostori in velik salon, premo podpira. Povod k temu je dobil o priliki zadnjega občnega zbora društva „Sloga“. — Za to kliče: „Svoji k svojim!“

Iz Podmeleca smo prejeli dopis o 25-letnici „Bratnega društva“. To slavnost smo omenili na kratko že zadnjič. — Dostavljamo le še, da dopisnik jako graja fanti iz Podbrdja, da so pozneje pri „domači zabavi“ peli neko nedostojno pesem in se to jako grdo, — in zeli, da bi se Podbrdčanje malo bolj potrudili po lestvi napredka.

Martin Poveraj, krojaški mojster in trgovec na Travniku št. 22 v Gorici naznanja slavnemu občinstvu, da pošlje prihodnji teden svojega popotnika na deželo z novimi uzorci za pomladanske obleke. Prosi cenjene rojake z dežele, da mu ohranijo naročila. 70-2

Razgled po svetu.

Cesarjev jubilej. — „Slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani je sklenilo, da praznuje na slovesen način petdesetletnico

morda noben ne tako napredoval in vse pravočasno izvršil kakor Zajec.

Še poldrugo leto in dosegel bi bil svoj tako zaželjeni smoter, dokoneč bi bil svoje studije; toda bratka usoda mu ni namenila tega. Kakor je bilo celo njegovo življenje samo velika tragedija, tako tragičen je bil tudi konec. Da bi se odpočil nekoliko od trudopolnega dela, napravil je se svojimi prijateljem dne 23. februarja mal izel v Klosterneuburg. Ko se je hotel vrniti in čakal na kolodvoru, ni zapazil k nesreči prihajajočega vlaka, ki ga je popadel in vrgel s tako silo ob tla, da je izdahnil na mestu svojo blago dušo še le 29 let star. Komu ni zarosila solza v oči, ko je brai v listih to poročilo, saj ga je imel vendar vsakdo rad, nesrečnega Jakoba Zajca.

(Prihodnjič hočem opisati Zajca kot človeka, za danes naj zadoščajo te črtice iz njegovega življenja.) K—c.

Opomba uredništva. — Iz življenja Zajčevega lahko vsak razvidi, koliko imajo trpeti ubogi slovenski visokošolci na Dunaju. Imeli bi samo eno prošnjo do slovenskega občinstva, ki se toliko žrtvuje za slovensko dečo, da bi se spominjala večkrat tudi odrasle naše dece, naše učee se mladine na Dunaju in v Gradcu. Nabirajte torej pri vsaki priliki darove v podporo slov. visokošolcem. Upravišstvo je pripravljeno sprejemati doneske.

vladanja presvetlega cesarja in sicer v onih dneh, ko priredi „Zaveza slov. učiteljskih društev“ X. skupščino v Ljubljani. To se zgodi v počitnicah in tako bo mogoče, da se vdeleži praznovanja petdesetletnice cesarjevega vladanja slovensko učitelstvo v največjem številu.

Nadvojvodinja Štefanija je prav nevarno bolna. Kakor poročajo, nakopala si se je influenco ter se na to že boleha udeležila plesa pri zunanjem ministru, grofu Goluchowskem, nakar je nevarno obolela.

Baron Gautsch odstopi (?) — Tla so mu sicer omajana, če pa odstopi, se ni gotovo. „Deutsches Volksblatt“ mu priporoča, naj izgine s političnega torišča, pred svojim odstopom pa naj prekliče jezikovne naredbe, ker sicer ga čaka klaverna odhoda. Državni zbor se skliče dne 10. marca t. l., ako se sprejme do tiste dobe v češkem deželnem zboru adresni načrt. Še poprej pa se neki izdajo premenjene jezikovne naredbe, s katerimi bodo seveda Nemci imeli dosti opravka. Schönerer in Wolf sta si že pripravila načrt za razsajanje v državnem zboru, ker ima Schönerer že dve in Wolf jedno obtožnico ministerskega predsednika v žepu. Da si je Gautsch še tako zvit, ta dva nemška junaka ga vendar uženeta.

Plagijat. — V ilustriranem hrvaškem časopisu „Prosvjet“ je objavljen znani hrvaški glasbenik, fr. S. Kuhač, zanimivo razpravo, kako je toli slavniti italijanski glasbenik Giuseppe Tartini, v svojih proizvodih uporabljal hrvaško narodno glasbo, ter seveda prodajal slovensko blago za pristno lasko. — Mislimo, da tako plagijatstvo ni prav na čast našim prijateljem Italijanom!

Na Ogerskem vrc. — Agrarno-socialno gibanje na Ogerskem pruzroča od dne do dne hušje nemire, ker se neverjetno naglo širi in položaj v nemirnih knetskih krajih je sila resen. Od več strani se naznajo boji med kneti in vojaki. V Czigandu je ranjenih 27 oseb. Subotičko in zemljansko župnijo je zasedlo vojaštvo. V Perbenjiku so umorili sodnika Vidovića. Kmetje so oboroženi z revolverji. Mnogo oseb so že zaprli. Pričakuje se objava, s katero se razglasi preki sod v raznih dolžnih krajih, kjer so nastali nemiri.

Rusov se bojé. — Angleški časnik „Morning-Post“ prijavlja v posebnem članku, da vozijo ruske ladje ogromno množino orožja in streliva skozi Dardanele v Sredozemsko morje in od tod v Vladivostok, ter priporoča vladi, naj se upre svobodni vožnji ladij skozi Dardanele, češ, da to nasprotuje določbam mednarodnih pogodb.

Francozi romanopisec Zola — obsojen. — Prosluli romanopisec Emil Zola se je zagovarjal pred pariškimi porotniki 14 dni radi svojega odprtega pisma na predsednika republike vsled tega, ker je vojaško sodišče oprostilo radi veleizdaje obtoženega majorja Eszterhazy-ja. Kako je došlo do te razprave in obsodbe, nam ni mogoče na široko onisovati. Razprava proti Zoli je posledica obsodbe stolnika Dreyfusa in oprostitve majorja Eszterhazy-ja. Leta 1895. je bil namreč obsojen na množletni izgon na hudičev otok stolnik Dreyfus (zid) čes, da je tujim državam v nekem pismu („bordercau“) opisal tajnosti francoske vojske. Javno mnenje je bilo začetkom popolnoma prepričano o Dreyfusovem izdajstvu; pozneje, vsled raznih odkritjev, je začel del ljudstva dvomiti, in sedanjje obtoževati majorja Eszterhazy-ja, da je on pravi izdajalec, ne pa Dreyfus. Moj omini, ki so bili mnenja, da je Dreyfus po nedolžnem obsojen, in sicer na podlagi neke skrivnostne listine, koje ni videl ne Dreyfus kot obtožene, ne njegov zagovornik, je bil tudi Zola. Razkačen, da je vojaško sodišče, oprostivši Eszterhazy-ja, potrdilo obsodbo Dreyfusovo, je napisal oistro odprto pismo proti vojaški sodnji, v kateri jo je obtoževal, da je sodila po zapovedi. Na ukaz glavnega zapovedništva je sodnja postopala proti Zoli, ter ga spravila pred porotnike. Kaj se je pričelo v prid Zole in proti, nam ni mogoče na kratko opisati; naglasimo pa le to, da je prišlo na dan več velevažnih izpovedb, koje bodo sle ali prej posledica, da se Dreyfusova afera vnovič spravi pred sodišče. Zola je bil slednjič vendar obsojen na leto dni zapora, njegov založnik na 4 mesece in in oba na 3000 frankov globe. Kakor naj razpravo, tako tudi po končanju iste, so se godile velike demonstracije za in proti Zoli. Del Evrope simpatizuje z Zolo, del zopet proti njemu, ker da baje zagovarja žide. Po našem skromnem mnenju, afera Dreyfusova ni še dognana, ker ni bila zadostno pojasnjena utemeljenost obsodbe.

Angleži in Francozi. — Odkar so bili Francozi leta 1882. potisnjeni od Angležev iz Egipta, čuvajo pozorneje svoje kolonije povsli, posebno pa tam, kjer imajo za sosedo Angleže. Pred nekoliko dnevi pa je kolonijalski minister Chamberlain v angleškem parlamentu naznanil, da so Francozi počeli v zapadnem Sudanu dalje prodirati ter je že nekoliko francoskih stolnij krenilo proti Sokotu, da posedejo zemljo tankajšnjega sultana, katerega ščiti Angležka. Francozje so porušili s tem medsebojno pogodbo in bali se je, da nastanejo ostrejši odnosi med Angleži in Francozi, ako po-

slednji ne odnehajo. Vse angleško časnikarstvo jako ostro piše o tem dogodku, a Francozko pa veseli, da napreduje v Afriki. Angleži pišejo, da mora nastati vsled tega v Salisburyjevem ministerstvu kriza, katere žrtve bi bil kolonijalni minister Chamberlain.

Atentat na grškega kralja se je izvršil v nedeljo v Atenah. K sreči krogla ga ni zadela.

Rusi in Kitajci. — Kitajska je poslala Rusijo, naj ta odzove vojne ladje iz Port-Artura, ker se te nahajajo tam že toliko časa, da je začelo Kitajsko skrbeli, kaj to pomeni. Rusija pa je odgovorila, da morajo stati njene ladje dlje časa, nego je prvotno mislila in tudi bi utegnile odpotovanje teh ladij imeti slabih posledic za Kitajsko in Koreo. Kitajska se vsled tega odgovora ne da ne bi se razvila stalna okupacija iz tega časasnega zasedanja ruske mornarice v Port-Arturu. Morda ima prav.

Program stranke Stojalovskega. — Na shodu stranke Stojalovskega v Tesinu na Slezkem so bile sprejete v program te točke: Uvedenje poljščine za uradni jezik v vseh poljskih občinah vojvodine Tesin; na vseh učnih zavodih bodi učni jezik poljski; v ljudskih šolah bodi učenje poljščine obvezno in državnim šolam naj se dá poljsko lice.

Podpisani naznanjajo vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znanem, da je dne 22. februarja t. l. umrl

Jožef Bregantič,

posestnik in trgovec z živino v Gor. Cerovem ter prosijo vse one, kateri so bili z njim v trgovski zvezi, oziroma imajo razne račune za poravnavo, da se oglašijo.

V Gor. Cerovem, dne 28. febr. 1898.

Jožef in Karol Bregantič, sinova, v imenu matere.

Ed. Pavlin v Gorici

v Nunskih ulicah

št. 10

nasproti gostilno

„Beloga zajca“

Usaja si priporočati pred duhovščini in slavn. občinstvu svojo

32-10

veliko zalogo nagrobnih vencev

vsake vrste, kakor tudi biserne; rož za cerkev, palm, cvetkov za nove maše in poroke, voščeni sveč, križne, čevlje, nogovice, rakev (truge) vsake velikosti, zlatih črk i. t. d

Vse po nizkih cenah!!!

C. kr. privileg. krojni aparati.

Edina slov. zaloga dežnikov, soléntkov in rokavie za dame gospodo in uradnike.

M. POVERAJ

krojaški mojster in trgovec v Gorici na Travniku

v hodniku in v I. nadstropju v h. št. 22.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gotovih oblek, perila, vseh priprav za obleke za vsaki letni čas. — Blago se prodaja tudi na meter

in sicer le v prvem nadstropju.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje raznih oblek (jakete, pelerine, havelke) tudi za dame po naj-14-9 novejši modi.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mitvaške potrebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo (S. cl.) tiskarno črk na perilo. (P. cl.)

Goriško pivo!

(na Goriškem II).

Podpisani priporočam svojim p. n. odjemalcem svojo posebno dobro uležano izvozno, mareno in uležano pivo najbolje kakovosti, dobiva se v odličnih po 1/2, 1/4 in 1/8 H. kakor tudi v posebnih steklenicah. Zajedno naznanjam, da sem v minulem letu svojo pivovarno znatno zboljšal in da sem rabil za vrenje doirnega piva le najboljšo blago: Zalečki hmelj in hvarški ječmen. 6 26-7

Proseč p. n. odjemalce, da se z zaupanjem obrnejo name in si obilno naročijo zagotovljamo, najtočnejšo postrežbo. Z najodličnejšim spoštovanjem

Gustav Scholz, pivovarski mojster.

Fr. Wanek, pivovar.

Svoji k svojim!

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem oddal gosp. **Jožetu Štolfa**, posestniku v Sežani,

zastop in prodajo

oziroma

zalogo pive iz moje pivarne v Laškem trgu.

Slavno občinstvo prosim, da se zanese na najboljšo postrežbo od moje, kakor tudi od strani gospoda Štolfa in da nas počasi z mnogobrojnimi naročili oziroma odjemom pive, ter da tako podpira domačo obrt.

Z odličnim spoštovanjem

udani

71-1 **Simon Kukec,**
pivovarnar.

100 do 300 gld. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavica in nikakoli nevarnost. Ponudbe pod Ludwig Osterlecher, VIII. Deutsche gasse 8 Budapest. 33, 10-2

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornu št. 2

priloga to-le blago:

Sladkor — kava — riž — maslo — poper — sveče —
— olje — škrob — ječmen — kavino prismo — moko
— gris — drobne in debele otrobe — turšico — zob
— sol — moko za pitje — kis — žveplo — cemen
bakreni vitriol itd. 20-10

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo
ter pristnega črnega in belega vina.

Razpošiljanje blaga le zasebnikom!

Jeden odrezek	gl. 3-10 iz dobre	pristne
3-10 m. dolg, za-	480	
dosten za jedno	750 iz fine	ovčje
	870	
možko obleko	1050 iz najlneje	volne
stane samo	1240 iz angleške	
	1395 iz Kang	

Jeden odrezek za črno salonsko obleko gl. 10.
Blago za vrhve sukne od gl. 325 za meter
dalje; loden oražestnih barv, odrezki po gl. 6
in gl. 9-95; peruvienne in doskings, blago za
državne uradnike in vseh železnice in za sodnijske
talaje, blago iz volne (Kangara) in cheviots,
kakor tudi blago za uniforme finančne straže in
žendermerije, itd. itd. razpošilja po tovarniških
cenah kot realna in solidna poznata

Tovarniška zaloga **Kiesel-Amhof v Brnu (Brünn).**

Uzori zastoj in franko. Pošiljanje po uzorcih.
Pozor! P. n. občinstvo opozarja se posebno, da
se blago dobiva mnogo ceneje, ako se direktno
naroči mesto pri prekupovalcih. Firma Kiesel-
Amhof v Brnu (Brünn) razpošilja vse blago po
resničnih tovarniških cenah brez dodatka ra-
bata, kojega krojači dobivajo. 16-2

Svoji k svojim!

Naznanjam veleslavnemu občinstvu v
Gorici in z dežele, da sem otvoril lepo ure-
jeno

brivnico

na Travniku št. 21, zraven Paternolljeve
knjižarne in loterije.

Obljubnje točno in hitro postrežbo, se
toplo priporočam udani

68-2 **Anton Pucelj,**
brivski mojster.

Pekovski mojster

JAKOB GERBEC

v Gorici

ulica sv. Antona št. 6.

PRIPOROČA

raznovrstno navadno in najfinije pečivo,
kolače za birmance itd.,

katero razprodaja po starih cenah.

11 52-6

Zaloga vsakovrstne moke.

Nova kotlarska delavnica

v ulici Morelli št. 17. v Gorici.

Velika zaloga
kotlov vseh
vrst. Baker
kockast v plo-
ščah in kolli
za žganje fran-
coske sisteme.

Škropilnice proti peronospori, zagotovljene so-
lidnosti in točnosti. Sprejemljejo se vsakovrstna
v kotlarsko stroko spadajoča dela, kakor tudi
nikliranje sabelj, dvokoles itd., in sicer vse
po takšnih cenah, da se ne boji tekmovanja.
Prosi se, zapomniti si ulico in številko hiše.
Za obila naročila se priporočam udani

Anton Tabaj,
kotlarski mojster.

67 26-2

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — **GORICA** — Via Giardino 8
41 52-8 priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v solih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič v Gorici

30 51 6 v ulici Morelli 12

se toplo priporoča Slovincem v
Gorici in z dežele.

Išče se družabnik

za ustanovitev trgovine z železjem.

Isti mora biti narodnjak ter imeti nekoliko tisoč goldinarjev glavnice.

66 3-2

Prijazne ponudbe pod »Železnar« upravništvu »Suče«.

BANKA „SLAVIJA“

razpisuje

več služeb potovalnih uradnikov

za življensko zavarovanje

proti stalni plači in proviziji.

Ponudniki naj izvolijo svoje prošnje s prilogi nasloviti na
generalni zastop banke »Slavija« v Ljubljani. 67 3-3

Komisijske zaloge

Mauthnerjevih

63 2-4

stavečih

semen za zelenjad in cvetlice

v zaprtih, oblastveno čuvanih paketih

s sodno upisano

varšveno znamko „MEDVED“

nahajajo se skoro pri vsi večji

avstrijskih kupeih z mešanim blagom

V vsakem kraju poverjena je komisijška pro-
daja 80 vrst semen za zelenjad in cvetlice samo
j dni trdki. V krajih, kjer ni še t. k. n. h. zalog, se
sprejmejo prijave.

Sveža, pristna semena od trdke **ED-
MUND MAUTNER** (Budapest, Andrássy-
strasse 23) smatrajo se imajo le one, kjer so
originalni paketi zaprti (1898) in kakor kaže, zra-
ven stoječa ilustracija prevlečeni se slika medveda
in imenom **Mauthner**. Sviri se pred ponarejanjem.

Ivan Schindler

Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slo-
vensko-hrvaškem jeziku z več kakor 300
slikami o vseh vrstah aparatov za stroje,
potrebni predmetih za kmetijstvo, vinar-
stvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za rečno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

c. kr. privileg. lastnik.

Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12.

Pserhofer's Apotheke „Zum goldenen Reichsapfel“

Wien, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhoferjeve odvajajoče kroglice

je staroznana, lahko odvajajoča domača sredstvo. — Te kroglice so iste, ki so znane občinstvu
že več desetletij pod imenom **J. PSERHOFERJEVE KRIČISTILNE KROGLJICE** in se izloču-
jejo pristne samo v **1. k. 15 kroglic, 21 nč., jeden zavitek 6 š. 1 gld. 5 nč.** — Ako
se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 nč., 2 za-
vitka 2 gld. 30 nč., 3 zavitki 3 gld. 35 nč., 4 zavitki 4 gld. 40 nč., 5 zavitevov 5 gld. 20 nč., 10 za-
vitkov 9 gld. 20 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja). 27 6-3

Prosimo, da se izrečno zahteva **J. Pserhoferjeve odvajajoče kroglice**

in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis **J. Pserhofer v rdečih pismenih**, katerega
je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino **J. Pserhoferja**, 1 posodica 40 nč.,
prosto poštnine 65 nč.

Trpotčev sol, 1 steklenica 50 kr.

Balzam za gožo, 1 steklenica 40 nč., poštnine prosto

Stolov. Kola-preparat, izvrstno sredstvo za okre-
paje želodca in živec, 1-li-
terna steklenica Kola-vina ali eliksira gld. 3, pol litra gld.
1-90, cel litra 85 nč.

J. Pserhoferjeva grenka tinktura za želodec, (prej
imenovali jo so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene ter se na zahtevanje točno in ceno pre-
skrbljivo tudi predmeti, kojih ni v zalogi.

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar naprej poslati; večja naročila
po poštnem povzetju.

Priljubljeni denarja po poštni nakaznici stane porto dosti manj kakor po povzetju.

Otvorjenje trgovine!

Podpisani naznanja slavnemu sloven-
skemu občinstvu v Gorici in z dežele, da je
otvoril pri **Sv. Roku**, na ulici proti **St.
Petru**, v lastni hiši št. 30

trgovino z jedilnim blagom

v kateri prodaja vsakovrstno jedilno blago po
pošteni trgovski ceni. Priporočaje se p. n.
občinstvu za obila naročila se beleži z vsem
spoštovanjem udani

S. 59 8-6

Vincene Podgornik.

P. 37 8-1

trgovec.

Prave in edine želodčne kapljice,

(Varšvena znamka).

Zdravilna moč teh
kapljic je nepre-
kosljiva. — Tekal-
pljice **redno**
prebavljenje, če se
jih dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. **Okrepé po-
kvarjeni želodec**,
stare, da **zgine v kratkem času**
omotica in života lenost (mrtvost).
Te kapljice tudi stari, da **človek**
raji je. 20-7

Cena steklenici 30 kr.

Prodajajo se v vseh glavnih le-
karnah na svetu. Za naročitve
in pošiljanje pa jedino le v le-
karni

Cristofoletti v Gorici.

Jedino pristen

BALZAM

(Tinktura balsamien)

Dobavlja se na drobno in na de-
belo samo oblastveno koncesijo-
nirana in trgovinskosodno pro-
težirana

tovarna balzama

lekarnarja

A. Thierry-ja

v **Progradi pri Rogatcu.**

Pristen samo s to trg. sodno
registrirano zeleno varšveno
znamko.

Celotna priprava mojega balzama stoji pod zakonitim
varšvom vzorcev.

Naj-tarejše, najpreizkušenejše, najcenejše in najreel-
nejše ljudsko domače zdravilo za prste in pljučne
boli, kašelj, izmočje, kre v zelodca, manjkanje slasi,
slab okus, slabo dišajo sapo, kolcanje, zgrgo, vetrove,
zaprtost telesa itd. za notranjo in vnanjo porabo
proti zobobolu, gužvi v ustih, ozeblini, opeklinam itd.
Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom:
Tovarna balzama lekarnarja A. Thierry v Progradi
pri Rogatcu.

Cena franko za vsako poštno postajo Avstro-Ogerske
je z zabojem vred:

12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone,

60 13 kon.

V Bosno in Hercegovino 30 novč. več.
Fonarejalec in posnemalec, kakor tudi prodajalec takih
falsifikatov bodem na podlagi zakona za varstvo znamk
strogo preganjal sodnim potom.

Schulzengel-Apotheke

Jedino pristno

Centifolijsko mazilo

(balzamsko mazilo iz rože centifolia).

desATHIERRYin

PREGRADA

Manj nego dve škatlici se ne
razpošilja: razpošilja se jedino le proti poprejšnjemu
nakazu ali proti povzetju zneska. Cena s poštnino,
voznim listom in zavojem itd. za 2 lončka 3 k. 40 vin.

Svarim pred nakupovanjem neuporabnih ponu-
rejanj in prošim vnanjo na to paziti, da je na vsa-
kem lončku vžagana zgornja varšvena znamka in
firma **„Schulzengel-Apotheke des A. Thierry in**
Pregrada“. Vsak lonček mora biti zavil v navodilo
za uporabo, katero ima to varšveno znamko. — Po-
narejalec in posnemalec mojega jedinega pristnega cen-
tifolijskega mazila bodem na podlagi zakona za var-
stvo znamk strogo preganjal; isto tako prodajalec
falsifikatov. Kjer ni nobene zaloge, naroči se narav-
nost z naslovom:
Lekarna angelja varuha in tovarna balzama
A. Thierry v Progradi pri Rogatcu.

Razpošilja se brezizjemno in proti poprejšnjemu na-
kazu ali proti povzetju zneska.

Zaščiten znak: S I R O.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano kot **izvrstno bol ublažujoče**
mazilo; za ceno 40 kr. 70 kr. in 1 gld.
se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva
to **splošno prijubljeno domače zdra-
vilno sredstvo** vedno le v orig. stekleni-
cih z našo zaščitno znamko, s **„Sidorom“**
namreč, iz **RICHTERJEVE** lekarne in
vzame kot originalni izdelek le tako
steklenico, ki je prevedena s to zaščitno
4 28-18 znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“

v PRAGI.

